

Bestuurlijke verantwoordingsnotitie

Uitvoering van de resolutie 2024 en eerdere resoluties: ondersteuning en doorstroom van vrouwen binnen het CDA

1. Inleiding en context

Op het CDA-congres van 2024 is een resolutie aangenomen waarin het Landelijk Bestuur en het CDAV gezamenlijk werden opgeroepen om:

- vrouwen actief te ondersteunen in hun politieke ambities en politieke ontwikkeling;
- inzichtelijk te maken welke acties worden ondernomen om meer vrouwen op invloedrijke posities binnen de partij te krijgen, met nadrukkelijke aandacht voor middenposities en doorstroom;
- verantwoording af te leggen over de opvolging van eerdere resoluties op het terrein van diversiteit en gelijkwaardigheid;
- inzicht te geven in de uitvoering en doorontwikkeling van het CDA Actieplan Gelijkwaardigheid m/v.

Deze Bestuurlijke Verantwoordingsnotitie biedt een helder en feitelijk overzicht van de inzet van het CDAV in het kader van alle resoluties. De inhoud is gericht op bestuurlijke verantwoording en reflectie, waarbij de samenwerking tussen het Landelijk Bestuur en het CDAV centraal staat. De notitie beschrijft de acties, inzet en resultaten van het CDAV, met nadruk op de activiteiten die zijn uitgevoerd in lijn met het CDA-gedachtengoed. Dit overzicht vormt een fundament voor de gezamenlijke verantwoording van het Landelijk Bestuur en het CDAV richting het CDA Nieuwjaarscongres 2026.

2. Activiteiten van het CDAV

Het CDAV zet zich al jarenlang in voor de versterking van vrouwen binnen het CDA en de politiek. Doel is het vergroten van zichtbaarheid en het bevorderen van doorstroom naar invloedrijke posities. Dit betreft functies binnen de partij en publieke rollen, zoals burgemeester, minister of politicus. Ook hogere managementposities in het bedrijfsleven vallen binnen deze ambitie. Deze inzet omvat zowel structurele als specifieke activiteiten. Ze zijn gericht op het ondersteunen van vrouwen in hun ambities, het normaliseren van vrouwelijk leiderschap en het bevorderen van een cultuur van gelijkwaardigheid.

Deze activiteiten maken deel uit van een doorlopende strategie van het CDAV. Het CDAV gelooft dat het versterken van vrouwen binnen het CDA direct bijdraagt aan de kwaliteit, slagkracht en geloofwaardigheid van de partij. Door te investeren in talentontwikkeling, zichtbaarheid en cultuurverandering wordt niet alleen individuele

toekomstbestendige partijorganisatie waarin verschillende perspectieven structureel zijn vertegenwoordigd. Het CDAV heeft hierbij samengewerkt met verschillende interne en externe partners en koepelorganisaties. Deze inzet vond plaats in nauwe verbinding met de partij en met als doel het versterken van het collectieve functioneren van het CDA als geheel. Deze inspanningen dragen bij aan het gezamenlijke doel van partijversterking, waarvoor zowel het Landelijk Bestuur als het CDAV verantwoordelijkheid dragen.

2.1. Internationaal en Europees (EPP Women en EU)

Het CDAV heeft zich gepositioneerd binnen het Europese politieke landschap door samenwerking met de Europese CDA-fractie en actieve deelname aan EPP Women.

- Samenwerking met de Europese CDA-fractie: Het CDAV heeft strategische bijeenkomsten georganiseerd, waaronder nieuwjaarsbijeenkomsten over de toekomst van Europa en de inzet van de EPP. Hierbij werd expliciet aandacht besteed aan gendergelijkheid en de rol van vrouwen in het politieke proces.
- EPP Women: Het CDAV was betrokken bij de viering van het 40-jarig jubileum van de organisatie en bij de organisatie van het EPP Women Congres in Haarlem. Dit congres heeft bijgedragen aan de versterking van de positie van vrouwen op Europees niveau.
- Internationale belangenbehartiging: Het CDAV heeft deelgenomen aan overleggen in Brussel, waarin gendergelijkheid werd besproken en internationale resoluties werden ingediend, bijvoorbeeld over de groene en digitale transitie.
- Koepelorganisaties: Het CDAV heeft structureel deelgenomen aan overleggen van de Nederlandse Vrouwen Raad (NVR), EPP Women en WO=MEN om de positie van vrouwen nationaal en internationaal te versterken.
- Het CDAV heeft zich actief ingezet voor campagnes die gericht zijn op het versterken van de positie van vrouwen in de politiek, waaronder de 'Stem op een Vrouw' campagne. Deze campagne heeft niet alleen de zichtbaarheid vergroot, maar ook de deelname en invloed van vrouwen in politieke posities versterkt.

2.2. Politieke lobbyen en Partij-inzet

Het CDAV heeft actief gecommuniceerd met de Tweede Kamer en het CDA-bestuur om invloed uit te oefenen op beleidsdossiers en verkiezingsprogramma's.

- Kameroverleg: Het CDAV heeft overlegd met Tweede Kamerleden over dossiers zoals de Gezinsnota, waarbij gendergelijkheid en de rol van vrouwen in het beleid nadrukkelijk werden meegenomen.
- Verkiezingsprogramma: Het CDAV heeft 'Women Talks' georganiseerd om input te leveren voor de politieke koers en het verkiezingsprogramma van het CDA, met nadruk op gendergelijkheid en de positie van vrouwen in de samenleving.
- Zomerschool: Het CDAV levert jaarlijks een bijdrage aan de CDA Zomerschool, waar het belang van gendergelijkheid wordt benadrukt binnen het CDA.

- Publicaties: Het CDAV draagt structureel bij aan het CDA Magazine en het opstellen van inhoudelijke folders over de inzet van het CDAV, waarmee de activiteiten en ambities voor vrouwen in de politiek werden gedeeld.

2.3. Inhoudelijke dossiers en Maatschappelijke thema's

Het CDAV richt zich op maatschappelijke thema's die de positie van vrouwen beïnvloeden, zowel nationaal als internationaal.

- Migratie en vluchtelingen: Het CDAV heeft de situatie van vrouwen en kinderen in vluchtelingenkampen onderzocht en beïnvloedde het beleid rondom migratie met specifieke aandacht voor de genderdimensie.
- Voedselzekerheid en klimaat: Het CDAV organiseerde bijeenkomsten met internationale experts, waaronder Gerda Verburg (FAO), om de rol van technologie in hongerbestrijding en het bestrijden van klimaatverandering te bespreken, met speciale aandacht voor de impact op vrouwen.
- Crisis-analyse: Het CDAV stelde documenten op over de geleerde lessen uit de coronacrisis, met een focus op gendergelijkheid en de specifieke gevolgen voor vrouwen.
- Huishoudelijk geweld: Het CDAV besteedt actief aandacht aan de strijd tegen huishoudelijk geweld, onder andere door het organiseren van bezoeken aan betrokken instanties en het organiseren van workshops. Een voorbeeld hiervan is de bijeenkomst "Femicide stopt niet vanzelf. Jouw stem doet ertoe!", waarin we samen met (aankomende) Kamerleden het gesprek aangingen over femicide en de kracht van de vrouwenstem in de bestrijding van geweld tegen vrouwen.
- Statements: Het CDAV heeft zich actief ingezet via socialemediakanalen voor mensenrechten en de positie van vrouwen, onder andere door aandacht te vragen voor vrouwenbesnijdenis, de positie van vrouwen in oorlogen, en andere belangrijke kwesties.

2.4. Talentontwikkeling en Empowerment

Het CDAV heeft verschillende initiatieven opgezet die gericht waren op de talentontwikkeling van vrouwen en hun doorstroom naar politieke en bestuurlijke functies.

- Loopbaanbegeleiding: Het CDAV heeft carrièredagen georganiseerd en bijeenkomsten zoals "Is het burgemeesterschap iets voor mij?", waarmee vrouwen in de politiek werden ondersteund bij hun loopbaanontwikkeling en de voorbereiding op bestuursfuncties.
- Ontwikkeling van een training Politieke carrièreplanning, in samenwerking met de CDA Academie. Deze training is gericht op:
 - inzicht in politieke en partijgebonden functies (lokaal, regionaal, landelijk);
 - expliciete aandacht voor middenposities (commissies, besturen, beleidsrollen);
 - strategische loopbaanontwikkeling voor vrouwen, inclusief zij

instromers en ervaren professionals.

3

- NB! De training Politieke carrièreplanning is inhoudelijk voorbereid met de CDA Academie ter ondersteuning van de politieke ontwikkeling van vrouwen. De uitvoering ligt bij de CDA Academie; het CDAV ondersteunt zodra de Academie besluit tot uitvoering.
- Structurele inventarisatie van behoeften binnen het CDAV-netwerk, waaruit een duidelijke vraag naar begeleiding, strategisch advies en talentontwikkeling naar voren kwam.
- Ambitieijs: Het CDAV beheerde een lijst van politiek-bestuurlijk talent, waarbij leden werden gekoppeld aan relevante vacatures binnen de partij en het openbaar bestuur.
- Zichtbaarheid: Het CDAV zet socialmediacampagnes in om vrouwen op te roepen zich te kandideren en om de zichtbaarheid van vrouwelijke kandidaten te vergroten tijdens gemeenteraads-, provinciale staten-, Tweede Kamer- en Europese verkiezingen.
- Organisatie en uitreiking van de CDA Vrouwen Awards, met nadrukkelijke waardering voor:
 - vrouwen in bestuurlijke en organisatorische rollen;
 - inzet voor evenwichtige kandidatenlijsten en talentontwikkeling; ○ mannen die actief bijdragen aan gelijkwaardigheid en doorstroom.

2.5. Vereniging en Ledencontact

Het CDAV heeft zich actief ingezet voor de interne organisatie en de betrokkenheid van de leden.

- Ledenvergaderingen (ALV): Het CDAV organiseert zowel fysieke als digitale ledenvergaderingen, waar belangrijke actuele kwesties worden besproken, gastsprekers worden uitgenodigd en bestuursverkiezingen plaatsvinden.
- Communicatie: Periodiek werden nieuwsbrieven verstuurd aan leden, waarin de inzet van het CDAV, behaalde resultaten en relevante politieke ontwikkelingen werden gedeeld. Deze communicatie verloopt inmiddels via de CDA-nieuwsbrief, socialmediakanalen en CDA Vrouwen-appgroepen.
- Jubilea: Het 50-jarig jubileum van het CDAV werd gevierd met een uitgebreide terugblik op de behaalde successen, en belangrijke mijlpalen werden gedeeld met de leden via socialmediakanalen.

2.6. Deelname aan Politiek Vrouwen Overleg (PVO)

De deelname van het CDAV aan het Politiek Vrouwen Overleg (PVO) versterkt zowel de positie van het CDAV binnen het CDA als de positie van vrouwen in de politiek. Het PVO biedt een belangrijk platform voor het delen van ervaringen, het uitwisselen van kennis en het gezamenlijk versterken van vrouwelijk leiderschap. Door samenwerking met vrouwen uit verschillende politieke lagen wordt de gezamenlijke stem versterkt en de impact vergroot.

Op zaterdag 8 maart 2025 organiseerde het CDAV, samen met het PVO en diverse

(vrouwen)organisaties, het evenement *Meer dan Politiek* ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag. In een periode waarin vrouwenrechten wereldwijd onder druk staan, bood dit evenement ruimte voor ontmoeting, verbinding en samenwerking. Vrouwen uit verschillende politieke stromingen kwamen samen met

4

een gezamenlijke focus op gelijkwaardigheid en rechtvaardigheid. Het CDAV hecht grote waarde aan deze interpolitieke samenwerking en zet zich in om deze ook in de toekomst verder te versterken.

3. Campagnes gericht op cultuurverandering

Het belang van zowel mannen als vrouwen aan tafel bij het CDA is een fundamenteel uitgangspunt voor het CDAV. Al jaren zet het CDAV zich in voor een inclusieve en gelijkwaardige politieke cultuur, waarin mannen en vrouwen gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de emancipatie binnen de partij. Dit is niet alleen van belang voor de partij zelf, maar ook voor de bredere maatschappelijke impact van het CDA. In 2025 heeft het CDAV twee krachtige campagnes ontwikkeld voor kandidaten bij de Tweede Kamerverkiezingen, met de intentie deze ook bij andere verkiezingen toe te passen en zo het gezamenlijke streven te onderstrepen:

- ‘Vrouwen aan tafel bij het CDA’: Deze campagne richtte zich op het vergroten van de zichtbaarheid van vrouwelijk leiderschap en het bevorderen van een inhoudelijke positionering van vrouwen binnen het CDA.
- ‘Mannen aan tafel voor de (CDA) Vrouwen’: Deze campagne benadrukte de gedeelde verantwoordelijkheid van mannen en vrouwen in de emancipatieopgave binnen de partij. Het werd een platform om de cultuur van wederzijds respect en samenwerking te versterken, waarin ook mannen actief bijdragen aan de gelijkwaardigheid van vrouwen in de politiek.

Deze campagnes waren geen losstaande communicatieacties, maar een strategisch instrument voor cultuurverandering binnen het CDA. Ze vormden een essentieel onderdeel van de bredere visie van het CDAV om de politiek te transformeren naar een plek waar zowel vrouwen als mannen actief werken aan gelijkwaardige kansen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor sociale verandering.

Daarnaast blijft het CDAV ook aandacht vragen voor Internationale Mannendag, een dag die niet alleen gezien moet worden als de tegenhanger van de Vrouwendag, maar als een moment om serieuze maatschappelijke kwesties aan te pakken, zoals mentale gezondheid en de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Het CDAV steunt deze dag en onderstreept het belang van een gezamenlijke inzet voor gelijkwaardigheid, waarin mannen, naast vrouwen, ook verantwoordelijkheid dragen voor het welzijn en de emancipatie van beide geslachten.

In CDA Verkenningen, editie *Emancipatiestrijd* (lente 2023), doet Dorenda Gerts, voorzitter van het CDAV, in een artikel over mannenemancipatie een krachtige oproep om mannen meer verantwoordelijkheid te laten nemen in de emancipatieopgave. Volgens Gerts moeten mannen zich meer inzetten voor het doorbreken van traditionele rolpatronen, de verdeling van zorg en arbeid, en het versterken van vrouwelijke participatie op politiek en maatschappelijk vlak. Het

CDAV roept mannen op om actief bij te dragen aan een cultuur van gedeelde verantwoordelijkheid, waarin het niet langer vanzelfsprekend is dat vrouwen de strijd voor emancipatie alleen dragen.

5

Door zowel campagnes als inhoudelijke initiatieven blijft het CDAV zich inzetten voor een CDA waarin iedereen, ongeacht geslacht, gelijkwaardige kansen krijgt en gezamenlijke verantwoordelijkheid draagt voor een betere toekomst.

4. Opvolging van resoluties en Actieplan Gelijkwaardigheid m/v

Het CDAV zet zich actief in voor de bevordering van gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen binnen het CDA en de bredere politiek. De opvolging van de aangenomen resoluties en het Actieplan Gelijkwaardigheid m/v is hierbij van cruciaal belang. Het CDAV bewaakt de voortgang van deze initiatieven en zorgt ervoor dat de doelstellingen niet alleen op papier blijven staan, maar ook daadwerkelijk in de praktijk worden omgezet. Dit hoofdstuk beschrijft de monitoring, agendering en doorontwikkeling van het Actieplan, en hoe het CDAV concrete stappen zet om de resoluties te vertalen naar structurele veranderingen binnen de partij. De transitie naar een strategisch netwerk in 2025 is een belangrijke stap in het borgen en versterken van deze inzet voor duurzame gelijkwaardigheid.

4.1 Monitoring en agendering

- Het CDAV neemt deel aan stuurgroep-overleggen met vertegenwoordigers van Partijbestuur en BSV om de voortgang van resoluties te volgen.
- Aangenomen resoluties zijn door het CDAV actief vertaald naar:
 - Programma-inbreng voor het CDA-verkiezingsprogramma 2025;
 - concrete thema's als veiligheid, economische zelfstandigheid en leiderschap.

4.2 Doorontwikkeling van het actieplan

Hoewel het CDA het Actieplan Gelijkwaardigheid m/v niet als afzonderlijk traject heeft is opgepakt, hebben zowel het Landelijk Bestuur als het CDAV het plan actief doorontwikkeld en in de praktijk levend gehouden. Dit gebeurde door gezamenlijke inzet op verschillende strategische gebieden:

- Structurele aandacht voor diversiteit in selectie, cultuur en leiderschap, waarmee een inclusievere werkomgeving werd gecreëerd.
- Focussen op ervaren vrouwen en zij-instromers, om een bredere instroom en doorstroom van vrouwen in invloedrijke posities te realiseren.
- Integratie van gelijkwaardigheid in verkiezingscommunicatie, congressen en beleidsdiscussies, om ervoor te zorgen dat gendergelijkheid blijvend op de agenda blijft staan binnen het CDA.

Deze gezamenlijke inzet heeft ervoor gezorgd dat het Actieplan niet slechts een papieren initiatief bleef, maar daadwerkelijk onderdeel werd en is van de dagelijkse

praktijk en strategische keuzes binnen de partij.

4.3 Lange termijnstrategie en transitie naar strategisch netwerk De transitie van het CDAV in 2025 van vereniging naar strategisch netwerk is een essentiële stap in het borgen en versterken van de inzet voor duurzame

6

gelijkwaardigheid binnen het CDA. Deze transitie wordt gedreven door de overtuiging dat de politieke en maatschappelijke context continu verandert, en dat het CDAV zich moet aanpassen om effectief invloed uit te blijven oefenen. Het strategisch netwerk model is gericht op het creëren van meer flexibiliteit en samenwerkingsverbanden die verder reiken dan de traditionele grenzen van een vereniging. Dit biedt het CDAV de mogelijkheid om zowel intern als extern meer impact te hebben door samen te werken met diverse stakeholders, waaronder andere politieke en maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, en belangengroepen die zich inzetten voor gelijkwaardigheid, diversiteit en sociale rechtvaardigheid.

De transitie naar dit netwerk heeft als doel de volgende strategische pijlers te versterken:

- **Verankering van gelijkwaardigheid binnen het CDA:** Door het netwerk te benutten, kan het CDAV de positionering van vrouwen in de partij verder versterken en de gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen duurzaam implementeren in de cultuur van het CDA.
- **Talentontwikkeling en doorstroom:** Het strategisch netwerk zal een grotere nadruk leggen op het ondersteunen van talentontwikkeling door het aanbieden van structurele begeleiding, coaching en netwerkmogelijkheden voor vrouwen en andere ondervertegenwoordigde groepen. Dit zal bijdragen aan een bredere doorstroom van vrouwen naar invloedrijke posities binnen en buiten het CDA.
- **Politieke invloed en beleidsvorming:** Het strategisch netwerk zal bijdragen aan het creëren van bredere politieke allianties en het versterken van de invloed van het CDAV binnen beleids- en politieke processen. De focus zal liggen op thema's zoals gelijkwaardigheid, huiselijk geweld, feminisme, inclusie en diversiteit, waarmee het CDAV zich als een leidende kracht op deze gebieden kan positioneren.
- **Duurzaam partnerschap en alliantie management:** Het CDAV zal zich ook blijven richten op het opbouwen van langdurige partnerschappen met andere organisaties en koepelinstellingen die bijdragen aan de versterking van de positie van vrouwen en de implementatie van sociale gelijkwaardigheid.

Deze transitie is cruciaal voor het waarborgen van de toekomstbestendigheid van het CDAV. Door meer te functioneren als een dynamisch netwerk, zal het CDAV in staat zijn om sneller in te spelen op veranderende politieke en maatschappelijke omstandigheden, en tegelijkertijd de continuïteit van de inzet voor gelijkwaardigheid op langere termijn te waarborgen.

5. Conclusie

Het CDAV heeft de afgelopen jaren consistent en resultaatgericht bijgedragen aan de versterking van vrouwelijk leiderschap en de ondersteuning van vrouwen in hun politieke ambities en ontwikkeling. Deze inzet kenmerkte zich door continuïteit, verbreding en het verankeren van gelijkwaardigheid in de dagelijkse praktijk van het CDA.

7

Hoewel het CDAV een cruciale rol speelt in het stimuleren en ondersteunen van vrouwelijk talent, ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het aantrekken, opleiden en bieden van kansen voor vrouwen binnen het CDA bij de afdeling HR van het Landelijk Bestuur. Het CDAV biedt hierbij waardevolle ondersteuning via netwerken, trainingen, workshops en zichtbaarheid.

Het CDAV-bestuur speelt geen rol in de beoordeling van individuele vrouwen voor specifieke functies binnen het CDA. Deze taak ligt volledig bij HR, die verantwoordelijk is voor vertrouwelijkheid, naleving van privacywetgeving en objectieve beoordeling van kandidaten op basis van transparante en eerlijke criteria. Het waarborgen van deze verantwoordelijkheden bij de juiste partijen is essentieel voor een transparante en eerlijke talentontwikkelingsstrategie.

Zowel het CDAV als het Landelijk Bestuur zijn ervan overtuigd dat de versterking van vrouwelijk talent en leiderschap een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Duurzame vooruitgang is alleen mogelijk wanneer beide partijen hun rollen effectief vervullen. Deze notitie geeft een overzicht van de bijdrage van het CDAV aan dit gezamenlijke doel en vormt een solide basis om de samenwerking verder te verdiepen en versterken.

Samenvattend heeft het CDAV de afgelopen periode intensief gewerkt aan het versterken van de positie van vrouwen binnen het CDA via diverse initiatieven en campagnes. De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de voortgang van het Actieplan Gelijkwaardigheid m/v ligt bij zowel het CDAV als het Landelijk Bestuur, waarbij HR een sleutelrol vervult in de uitvoering van de noodzakelijke stappen voor de doorstroom van vrouwelijk talent.

Geplande vervolgstappen:

- Versterking van de samenwerking tussen het CDAV en het Landelijk Bestuur, waarbij beide partijen hun verantwoordelijkheden blijven vervullen. • Intensivering van de ondersteuning voor vrouwen via netwerken, trainingen en zichtbaarheid, zodat zij kunnen doorstromen naar invloedrijke posities binnen het CDA.
- Vervolgacties op het Actieplan Gelijkwaardigheid m/v, met speciale focus op de implementatie van gendergelijkheid binnen de partijcultuur en het bredere politieke beleid.

Het CDAV kijkt ernaar uit deze samenwerking voort te zetten en te intensiveren, met de gezamenlijke overtuiging dat Landelijk Bestuur en CDAV elkaar nodig hebben om de doelstellingen van de resolutie en het Actieplan Gelijkwaardigheid m/v blijvend te realiseren.

